

Salih ALTINOK
Sinop Vali Yardımcısı

TERCİH

Şavşat... Tabiatın tüm güzelliklerini cömertçe sergilediği o müstesna yer. Hani Karadeniz bölgesi için söylenen klasik bir söz vardır; “Yeşilin bütün tonlarını orda görürsünüz” diye. Şavşat’ta yeşilin bütün tonlarını görmekle kalmaz, bir kartpostalın içinde hissedersiniz kendinizi. Yahut usta bir ressamın elinden çıkmış bir tablonun tam ortasında.

Ama her güzelin bir zor yanı vardır. Şavşat’ın da zor yanları arazi yapısıdır. İklimidir. Şavşat’ta köyler, “Rus Harbinden kalma” büyük göçten olsa gerek, tepelerin, dağların, bayırların, kıyısında köşesinde darma-dağındır. Köylerin dağınıklıkları yetmezmiş gibi, köylerin mahalleleri de ayrı ayrı yerlerde. Gelişigüzel serpiştirilivermiş bir avuç çakıl taşı gibi irili ufaklı yüz-

den fazla köy ve mahalle vardır. Onlara göre her biri birer dünya büyüklüğünde, her biri dünya kadar büyük. Öyle ya, orada doğup orada büyümüşse insan, hele birde o toprağa sevdalıysa orası onun dünyası değildir de nedir? Bir köye gidip köyden birini sorun: “- Ohooo! Burası koskoca Yukarıkoyunlu, nereden bileyim o uşağı da?” Gülmekle kızmak arasında bocalarsınız.

Arazi yapısı da insanı gibidir Şavşat’ın. Her köye öyle kolay ulaşamazsınız. Jeep’le, arazi aracıyla bile geçmeyeceğiniz yerler vardır. Jeep’in önüne öküz bağlayıp ulaşılmaz denilen yerlere ulaştığımız olmuştur Şavşat’ta. Hele bir de kar yağmaya görsün. Baharda, yazda o denli cömert ve munis olan doğanın birden sertleşmesine, geçit vermez yollara dönüşüvermesine inanamazsınız.

İşte böylesi kışlarından birinde akşam evde oturuyorum Pencereden dışarı bakıyorum. Yağan karı seyrettiğimi sanmayın. Bilirsiniz, mülki amirseniz, yağan kar sizin için romantik bir manzara olmaktan çıkar. Yağan kar, kapanan yollar demektir. Yağan kar; köylüye, yolcuya eziyet demektir...

Kar yağışı gittikçe artıyor. Endişeliyim.

Gündüz, kar yüzünden kapanan yolları açmak için güzergah planlaması yapmışız ve elimizdeki sınırlı iş makineleri ile kar mücadelesine başlamışız. Ama kaç gün sürer belli değil. Çünkü bazen tam bir yol açıldı derken, devam eden yağışla yeniden kapanabiliyor. İşte bu yüzden endişeliyim. Sanki biraz sonra, karşı

karşıya kalacağım hayatımın ikilemini hissedercesine içim rahat değil.

Telefonun sesiyle irkiliyorum. Nefesimle buğulanmış camdan ayrılıp, telefonu açıyorum. Telefondaki ses:- "Kaymakam Bey! Oğlum mide kanaması geçiriyor. Kar yolları kapattı. Bir şeyler yapın, hastaneye yetiştirelim" diyor.

Köyün adını alıyorum. Köy biraz uzak ama o güzergahta bir dozerimizin olduğunu biliyorum.

Endişe etmemesini söylüyorum köylüye. Tam telefonu kapamışken, ikinci kez çalıyor telefon. Bu kez tam aksi istikametteki bir başka köyden böbrek hastasını hastaneye, diyalize yetiştirmek için yolların açılmasını istiyor bir başka köylü.

Tanırım! Sanki ilahi bir şaka...

Birbiri arkasına iki telefon, iki ayrı köy, iki ayrı hasta, iki ayrı kapalı köy yolu. Ama tek bir dozer... Aklıma, nöbetçi doktoru aramak geliyor. En iyisi doktora danışmak, hangi hastanın durumu daha ciddiye, önce onun yolunu açmak, sonra diğer istikamete yönelmek daha mantıklı gibi geliyor.

Nöbetçi doktorla konuşuyorum: (Biri diyalize yetişmesi gereken, biri de mide kanaması geçiren hastadan hangisinin durumu daha acildir?) diye soruyorum.

-“İkisi de acil vaka, Kaymakam Bey” diyor doktor. “Çabuk müdahale edilmezse her ikisinin de ölüm riski yüksektir”

Durumu anlatıyorum... “Ne yapacağız?” diyorum.

-“Tercih yapın efendim” diyor doktor. “Genç olanı kurtarın!”

Beynim uğulduyor sanki doktorun sesiyle.. “Genç olanı kurtarın!”... Allah’ım bu nasıl bir tercihtir. Bu ne zor bir karardır? Biraz sonra kullanacağım tercihle, iki insandan biri kurtulacak, diğeri ise...

Düşünmeye zaman yok. Hoş, saatlerce düşünsem de yapılacak fazla bir şey yok. (V) harfi şeklinde ikiye ayrılan yol güzergahından birine göndereceğim dozer bir canın kurtulmasını müjdeleyecekken, öbürü uzaklarda...

Bunu düşünmek bile şimdiden vicdan azabımın başlaması için yeterli.

O akşam tercihim doktorun önerisi yönünde kullandım. Elimdeki tek dozeri mide kanaması geçiren genç hastanın bulunduğu güzergaha sevk ettim. Dozer sabaha kalmadan köye ulaştı ve hasta ilçedeki devlet hastanesine yerleştirildi. Vakit geçirmeden diğer köye yönelen dozerin öbür yolu açması ise pek işe yaramadı. Çünkü hasta gece kızaklarla köylüler tarafından şehre ulaştırılmıştı.

